Spegla Språket Grundbok 8

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 40379

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Läraranvisningens innehåll

Läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i läraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- Generella förändringar av boken
  Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Sidspecifika förändringar
  Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.

- Till läsaren
  I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i läraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!

- Bildbeskrivningar
  Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Läraranvisning

Titel: Spegla språket grundbok 8

Författare: Laila M. Guvå, Åse Wewel

ISBN: 978-91-523-4115-5

Innehåll

Generella förändringar av boken 1

Sidspecifika förändringar 3

Till läsaren 5

Bildbeskrivningar 6

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp den tryckta punktskriften samt eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Punktskriften riskerar att plattas till och svällpappersbilderna kan klibba ihop om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Layout

- Registret är placerat efter innehållsförteckningen.
- Tips från coachen finns i en egen volym.
- Kursiv stil är markerat med p6 p3
- I marginalen finns tecken som eleven kan söka efter med fingret. Det är en full cell som står innan Tips!, Ex som står innan exemplen i grammatikdelen och uppgifternas siffror.
- I originalet finns uppställningar/tabeller. I den anpassade boken skrivs de som listor ex. sid. 25:

  Basgenre: Berättande texter

  Syfte: Skrivs för att roa och underhålla dig som läsare.

  Basgenre: Beskrivande texter

Syfte: Beskriver hur något är, ser ut eller fungerar. (osv.)

- Text som står i marginalen i originalboken skrivs i parenteser efter aktuellt stycke i den anpassade boken. Ex sid 54:
  Plånboken
  (En kort, konkret titel.)
  Observera att detta kan komma väl långt efter texten så uppmärksamma gärna eleven på detta.
- För att skilja olika stycken åt kan text vara numrerade eller ha punktlista i den anpassade boken, ex. sid. 50:
  1) Milo lade på luren. Tårarna rann utmed hans kinder utan att han ens märkte det. Det susade i öronen och allt han kunde tänka på …
  2) Bim …
  (osv)
- I grammatikavsnittet skrivs orddelarna/satserna efter aktuellt ord i den anpassade texten (istället för under som i originalet). Ex sid 236:
  Ex: Fatima (s) och Liam (s) förklarade reglerna.
  eller:
  Ex: Hunden skällde (h) / eftersom den blev skrämd (b).
- Instruktioner som stryk under är i den anpassade boken ändrade till att: Markera.

Bilder

Bilder som tillför texten något har bildbeskrivningar. Övriga bilder utgår och då kan även vissa bildtexter utgå såsom t.ex. på sidan 196: ur Äldre Västgöralagen
Du kan läsa bildbeskrivningarna här nedan.

- Bildförteckningen utgår ur den anpassade boken.

Sidspecifika förändringar

82 och 95

Berättarkurvan skrivs i en ruta så här:
--- Berättarkurvan ---

presentation, problem, upptrappning, vändpunkt, lösning

Förklara gärna kurvan ytterligare för eleven.

102

Texten från sidan 103 har flyttats hit före ungdomarnas svar.

Vad är dramatik

Om du skulle be några människor att förklara vad dramatik är, så skulle du säkert få olika svar från olika personer, som till exempel de här ungdomarna:

Tjej: Dramatik, det är teater – folk klär ut sig och spelar olika roller.

Kille: Dramatik, det är väl en pjäs… (osv)

137

Skriv ut stödord på punktskrift till eleven (för manuskorten).

159

Denna text har skrivits in i brödtexten:

a) Gäller bara nyhetsartiklar
b) Gäller bara reportage
c) Gäller både nyhetsartiklar och reportage

Det finns också en bildbeskrivning av modellen.

173

Så här har texten ställts upp:

Para ihop orden 1–5 med rätt förklaring a-e nedan.

1. ingress
2. byline
3. referat
4. citat
5. referatmarkör

a) ordagrann återgivning av vad någon sagt eller skrivit

b) ord som visar att det är någon annans ord eller åsikter som anges

c) kort inledande text

d) textrad som anger textförfattarens och eventuellt fotografens namn

e) kort sammanfattning av vad någon sagt eller skrivit

193

Rita gärna runorna från futharken på en ritmuff till eleven.

215

Gå igenom kroppsspråk med eleven med synskada enskilt innan presentationen. Ta upp hållning och att kroppen ska rikta sig mot åhörarna. Diskuttera bra talares kroppspråk och beskriv dem för eleven. Kanske finns någon som eleven beundrar som kan tas som exempel?

Till läsaren

- Registret finns efter innehållsförteckningen.
- Tips från coachen finns i en egen flik. Det är viktigt att du läser igenom den texten. Den hjälper dig med strategier för hur du lyckas med din läsning, din inlärning och ditt skrivande.
- Kursiv stil är markerat med p6p3.
- I marginalen finns tecken som du kan söka efter med fingret. Det är en full cell som står innan Tips!, Ex som står innan exemplen i grammatikdelen och uppgifternas siffror.
- När det är tabeller i originalboken står det listor i din bok.
- I originalboken finns kommentarer vid sidan om texten. I din bok står de i parenteser efter stycket. Observera att styckena kan vara långa så du får läsa mycket innan kommentaren kommer.
- I grammatikavsnittet skrivs orddelarna efter aktuellt ord i en parentes i din bok (istället för under ordet som i originalet).
- Spara dokumenten du skriver i en mapp i datorn. Ge mappen namnet Spegla språket. Lägg den mappen i en mapp för svenska. Då får du en trädstruktur i datorn som du kan hitta i.
- Sätt ett gem i punktskriftsboken för vilken sida du är på.
- Du har rätt att ha mer tid på dig vid prov.
- Det finns bildbeskrivningar till de flesta bilderna i boken. Bilder som bara är utsmyckning har inte beskrivits.
- Det finns inget facit till uppgifterna i boken.

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Bildbeskrivningar

13

Foto av en korsspindel. Den är ca 18 mm stor med dubbelt så bred bakkropp som framkropp. Färgen är gulaktig på de inre delarna och mörkare grå på de yttre. Den har flera vita prickar på ryggen som bildar ett kors.

80

Illustration med attribut som brukar tillhöra en deckare: en pipa, skinnhandskar och en keps med uppvikta öronlappar.

81

Framsidan av boken ”Flickan som lekte med elden” ur Millenniumserien. En kriminalroman av Stieg Larsson, Norstedts förlag. Blond jätte sprider skräck, polisen jagar brutal dubbelmördare, "det finns inga oskyldiga det finns bara olika grader av ansvar."

85

Ett svartvitt foto av Agatha Christie och hennes karaktärer detektiverna Miss Marple och Hercule Poirot på var sin bild.

Agatha Christie skrattar stort och ser trevlig ut. Hon visar upp ett leende med fula tänder.

Hercule Poirot är snyggt klädd i kostym och fluga. Mustaschen är ansad och uppvikt åt var sitt håll.
Miss Marple som spelas av Julia McKenzie, är en skådespelerska med långt rött hår uppsatt i en lös knut. På fotot har hon en grön klänning på sig.

90

Bokomslag till *Gideons Ring*

av Carin Gerhardsen, Norstedts förlag.

Text på boken: En ny kriminalroman om Hammarbypolisen.

Här finns ett foto av en killes överkropp. Han håller armarna i kors över bröstet. Kroppen är full av blåmärken.

91

Bokomslaget till spionromanen *Thunderball* av Ian Fleming.
Text på boken: Look up! James Bond does it everywhere!

På omslaget finns en teckning av Bond iklädd kostym. Han har en ryggsäck med en jetmotor som gör att han kan flyga rakt upp i luften. Under honom på en fästning syns fullt av män i overaller som skjuter mot honom.

93

Foto av John Ajvide Lindqvist. I svart keps och skinnjacka står han lutad mot en vägg och ser lite fundersam ut.

97

En tom parkbänk och en mörk skog med ensliga höga träd illustrerar känslan i parken.

104

En utomhusscen ur pjäsen Molnens bröder. I en absurd värld befolkad av avvikare ser man två personer. En man med uppspärrade ögon tar stöd från ett träd med bägge händerna. En dam med en stor fjäderhatt, sitter på en bänk och tittar åt andra hållet.

107

Amfiteatern är byggd i sten. Scenen har formen som en cirkel. Runt scenen sträcker sig en brant, halvcirkelformad trappa upp med plats för många åskådare. Bakom scenen finns en husfasad med dörrar och fönster (men det är inget hus bakom).

119

Foto från Dramatens uppsättning av Molnens bröder. Skådespelarna har på sig masker som liknar gristrynen. De har 1700-tals peruker och vackra 1700-tals rockar på sig.

123

Teckning. Vid kaffebordet intervjuar en journalist en äldre man i kostym och mörka solglasögon.

Journalisten: - Efter nitton års tystnad har du lovat att svara på en enda fråga, stämmer det?

Mannen: - Ja.

133

Foto av Michelle Obama som talar. Hon håller upp handflatorna framför sig.

143

Foto av en kille som ligger på rygg i solen och läser en tidning.

144

Färgfoto från ovädret i Melbourne. Människor flyr undan det häftiga regnet som redan går upp till fotknölarna. En mamma kämpar sig genom vattenmassorna med en barnvagn framför sig.

146

Färgfoto från ett tryckeri. Processen att trycka tidningar är automatiserad och de färdiga tidningarna hänger dubbelvikta i en lång rad redo att transporteras vidare.

153

Foto från en rättssal där den misstänktes ansikte retuscherats bort så att man inte ska kunna känna igen honom.

159

Venndiagram som visar två cirklar. De är överlappande. Ena cirkeln gäller bara nyhetsartiklar och den andra cirkeln bara reportage. Där de överlappar gäller både nyhetsartiklar och reportage.

160

Foto av både unga och gamla, kvinnor och män som köar för att köpa dricksvatten i Lima. De bär med sig stora hinkar och kärl att transportera det i.

161

Foto av en vattenlangare som fyller upp ett stort kärl med vatten från sin tankbil.

162

Foto av Lidia som tittar på medan vattenlangaren fyller upp hennes tunna med dricksvatten.

193

Foto av en stor runsten av granit med en ormslinga som löper längs stenens kanter. Ormens stjärt och huvud är sammanbundna med en speciell knut. Ormens huvud är avbildat uppifrån och har en extra dekoration på nosen.

194

Ett språkträd som illustrerar hur de indoeuropeiska språken anses vara besläktade. Trädet delar sig i grenar och kvistar.

Indoeuropeiska språk:

- Grekiska
- Armeniska
- Albanska
- Baltiska språk: litauiska, lettiska
- Keltiska språk: bretonska, gaeliska, walesiska
- Slaviska språk: ryska, ukrainska, vitryska, tjeckiska, slovakiska, slovenska, serbiska, bosniska, kroatiska, makedonska, bulgariska, polska
- Germanska språk:
  - Västgermanska: tyska, engelska, nederländska, afrikaans, jiddish, frisiska
  - Nordgermanska:
    - Västnordiska: isländska, norska, färöiska
    - Östnordiska: svenska, danska
  - Östgermanska

Romanska språk: rumänska, portugisiska, spanska, italienska, franska

Indo-iranska språk: sanskrit, hindi, bengali, urdu, dari, sorani, kurmanji, romani, singalesiska, persiska, kurdiska

(Eget träd)

Finsk-ugriska språk: samiska, finska, estniska, ungerska

218

Foto. En skylt på ett staket med texten personal + parkering = personalparkering.